

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt
Fél évre 3 „
Negy. évre 1 frt 50 kr.
Egy szám ára 5 l r.

Hirdetések és nyilt-
téri közlemények
jutányosan közöltnék.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség:

Starsovai ut 3 sz. a.

Kiadóhivatal:

József főherceg
utca 11 szám.

Közlemények a szer-
kesztőségbe, előfize-
tési és hirdetési díjak,
úgy a lap szétküldé-
sére vonatkozó pana-
szok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap, szerda és
péntek reggel.

Főszerkesztő:

Feymann Gyula.

Felelős szerkesztő:

Dr. Hódy Antal.

Hirdetések

Vig Simon nyomdájában is felvételnek.
Starsovai utca 3. szám.

József kir. herceg.

Akit a magyar nép szívében sze-
ret, a legmagyarosabb kir. herceg:
József lovassági tábornok és a m. kir.
honvédség főparancsnoka szerdán este
e városba érkezik.

A szigorú katona kötelességtudása
hozza ugyan ide e város falai közzé
József kir. herceget, de azért mi ép
oly örömmel fogadjuk s szívélyesen
üdvözljük itt, mintha önként, pusztán
ami meglátogatásunk végett fáradt
volna el hozzánk.

S ez az öröm és ez a szívélyes-
ség nem az udvariasságból fakad. Ez
az öröm és ez a szívélyesség annál
sokkal értékesebb, mert őszinte szív-
ből jövő.

A magyar nemzetnek ősi erénye,
hogy aki vele tart bujában és bajá-
ban, ha csak titkon is, azt megszereti.
Megszereti úgy, hogy e szeretetnek
kötelékeit nem tépheti szét a világnak
semmiféle erő-hatalma.

József kir. herceg ily szerette
a magyar nemzetnek; miért ne volna
tehát igaz lelkesedés szívünkben, ami-
kor ő idejön e városba, ahol az anya-
nyelv különbözősége elválaszthatja
ugyan a polgárokat, de abban vala-
mennyinek egynek kell lennie, hogy

annak a magyar nemzetnek tagja,
amely József kir. herceget leghivebb
barátai közé sorozhatja.

Hogy mennyire igaz tény ez az
állításunk, megláthatjuk majd abban
a pillanatban, amikor József e város
földjére lép. De meggyőződhetünk még
inkább róla akkor, amidőn megjelenik
a délibábos nagy magyar alföld mér-
hetetlen pusztáin, a magyar nemzet
tipikus képviselői között.

S ez a mély és igaz szeretet,
nem csudálatos.

A vonzalomnak e megnyilatkozása
csak természetes akkor, amidőn a
magyar nemzetnek régi idők óta hű
gondviselőjéről van szó olyan helyről,
ahonnan ahhoz nem szoktattak meg
bennünket a lezajlott századok.

E hű gondviselés tényei legki-
váltképpen abban az atyai ténykedés-
ben nyilvánulnak legékebben, amely-
lyel a magyar nemzet büszkeségét,
szemefényét s jövőjének reményét: a
m. kir. honvédséget elhalmozza, mint
annak katonás, de emberséges s főleg
hazafias főparancsnoka.

Családja a honvédség József kir.
hercegnek s szeretve dédelgetett
gyermeké minden egyes tagja kezdve
a tábornokától le a legutolsó köz-
honvédig.

Éjjeleinek álma s a fényes napok-
nak gondjai mindég a magyar hon-
védségé.

Mert drága életének minden per-
cze, bennünket szerető nagy szívének
minden dobbanása a m. kir. honvéd-
ségért van, amely nekünk nemcsak
honvédó szervezetünk, hanem egy
nagy nemzeti tragédiánknak is ércz-
nél maradandóbb élő emléke.

Ezért lelkesedünk mi érette iga-
zán, ha közénk jön s kísérik fi-
gyelemmel minden áldott lépését, bár
merre járjon e szép hazában.

Találja hát magát itt ép oly kel-
lemesen, mint ahogy mi kívánjuk, s
távozzék majd el tőlünk oly jó emlé-
kekkel, mint aminőket mi őrizünk róla
ami szívünkben.

Romboló bűnök.

A kik vizsgálják az emberi társada-
lom életütereinek verését, folyton azt han-
goztatják, hogy romlást látnak mindenfelé,
hogy a hanyatló századdal hanyatlak az
erkölcs, rongyá foszlik a becsület.

Ezek közül igen sokan meg vannak
győződve arról, hogy a javulás jelenségeit
hiába várjuk, mások pedig reménytelen hi-
szik, hogy a sötétség nem tarthat sokáig,

TÁRCZA.

Hit, remény, szeretet.

— Mutatvány szerzőnek legközelebb megjelenő
kötetéből. —

Kint bolyongok az utcán. Lábam alatt
csikorog a megfagyott hó, fejem fölött tűn-
döklök a csillagos ég, körülöttem ragyog a
fényes kirakat, bensőmben pedig elégtelens-
ég ütött tanyát.

Siető, csomagokat czipelő emberekkel
találkozom. Arcuk kipirulva, mintha meg-
elégedést fejezne ki, de legtöbbje ránehezédő
gondját még sem tudja elpalástolni. Szemük
csillog, mégis mintha tekintetök az öröm ki-
fejezése mellett agódmalt rejtene.

Megállók egy fényes kirakatnál.

Rongyos, didergő gyermek ácsorog ott.
Szemével majd elnyeli a neki elérhetetlen
tárgyakat. Legragyogóbb álmaiban nem bírt,
sőt nem is látott oly dolgokat. Arczáról leri
az éhség és leri még más valami is, annak
kifejezése, hogy képes tovább is fájni, éhezni,
csak hagyják ott gyönyörködni, bámulni. A
látottak nagy részét névleg sem ismeri, még
kevésbé tudja, hogy mit csináljon, miképen
bánjon azokkal, de azért nézi, egyre nézi s
boldogabb, mint én, mert hisz, remél, szeret,
bár hite elhagyja, reménye megcsalja, szere-
tete kigunyolja.

Sohasem szerettem a fényes kirakatokat,
bár az izléstfinomítja, az emberi munkát, talá-
lékonyságot, tehetséget hirdeti, de irigység

keltőnek, a rossz gondolatok felbujtatójának
tartottam egyuttal azokat. S mikor ilyen top-
rongyos alak áll és bámul, akkor meg éppen
dühös vagyok a fényes kirakatokra. Hagyján,
ha az ilyen még gyermek, mikor még az ön-
tudat nem fejlődhetett ki benne, mikor még
csak értelmetlenül gyönyörködik bennök és
legfőlebb vágyat érez utánok. De ha nagyobb
már, ha a gyönyörködés nem elégszik meg a
vágy pusztá érzetével, ha irigységet kelt, ha
elégtelenséget szül, ha föltámasztja az em-
berben szunyadó összes rossz tulajdonságokat,
— ifju élete szenvedés testben és lélekben,
ember sohasem lesz belőle, csak emberi állat.

Lelkemben meggyőződve, elmémben
fölháborodva megyek tovább, hogy ne lássam
a fényes kirakatot az ő nyomorgó bámulójá-
val. Bánt a hó ropogása, félek a csillagos
égre tekinteni, üldöznek a járókelők, elriasz-
tanak az örvendő arcok, idegessé tesznek a
mosolygó tekintetek.

Megyek, futok haza, hogy ne lássak, ne
halljak semmit. Majdnem lerogyok karosszé-
kembe és csak most jut eszembe, hogy kará-
csony van.

Karácsonyest van és én egymagamban
ülök rideg szobámban.

Képzetelemben felujulnak gyermekéveim.
Viaszgyertyák lángjai tündérvilágot varázsolnak
elő. S a gyermek hiszi, hogy valóban a jó
Jézuska látogatja meg, reméli, hogy máskor
is megemlékszik, szereti az Istent, mert oly
jó hozzá. S a gyermek hite, reménye, szere-
tete: végtelen öröm, igaz boldogság, — ártat-
lan csalólás.

Évek mulnak, a gyermekből ifju lesz.
Ismét kiguladnak a karácsonfa apró gyertyái
de nem tündérvilág már az, hanem annál ér-
tékesebb: a szülői szeretetnek ragyogó nyil-
vánulása. S az ifju hisz a Mindenhatóban, re-
mél a jövőben, szereti szüleit. S az ifju hite,
reménye, szeretete: véges öröm, képzelt bol-
dogság, — csalfa ártatlanság.

Forog az idő, az ifju immár ember.
Meggyújtja a tündérvilág, a szülői szeretet
költői jelképét s gyönyörködik, hogy örömet,
boldogságot szerzett övének. S az ember hisz
e boldogságban, remél a teremőben, szereti
családját. De az ember hite, reménye, szere-
tete: muló öröm, pillanatnyi boldogság, —
ártatlan csalás.

Igen! így kellett, így kellene lennie s
máskép volt, máskép van. A Jézuska nem
látogat el mindenkihez, a szülői szeretet nem
nyilvánulhat mindenütt, a boldogságot nem
szerezhetjük meg másoknak mindenkor.

Szerencse, hogy az a rongyos gyermek
még nem tud ezekről gondolkodni! Ragyogó
himpóra, egyetlen ékessége, veleszületett ked-
vessége: hite, reménye, szeretete már zsenge
korában megrendülne.

Karácsonyest van és én egymagamban.
Szeretteim távol, környezetem csupa ide-
gen. Gondolathoz szeretteim között időzöm s
látom őket vidáman, boldogan a karácsonfa
mellett üldögélni. Nem az fáj, hogy nem va-
gyok közöttük. Beteg lelkelemnek nem okoz
örömet a viaszgyertya lángja, de az fáj, hogy
nélkülök elhagyatva vagyok teljesen, pedig bű-
nös lelkelemnek boldogság másoknak ártatlan
öröme.

a javulásnak be kell következnie, különben elvész az emberiség.

Ha jól emlékszem a nagy Napoleon mondta, hogy a nemes irányú társadalomhoz csak nemes anyák kelljenek. Azaz nevelés kell a világnak, erkölcsi alapon nyugvó nevelés. Ez teszi szilárdá az embert. Jó nevelés mellett nincs bűn s nem tud a vétek gyökeret verni a lélekben. Addig azonban, míg a gyermek utolsó gondja lesz az anyának, ne várjunk javulást. Addig az evangélista által említett három bűn: az anyag kívánsága, a szemek kívánsága és az élet kevélysége fogják pusztítani az emberiséget.

Igen az anyag kívánsága! Rendetlen élet mely a serdülő ifjuság gondolkodását rontja, tönkre teszi szellemét, megöli idő előtt erkölcsi érzékét. Rohanás az élvezetek után, melyek melegágyai az eltévedésnek, bűnnek, sikkasztásnak, lopásnak és öngyilkosságnak. Festett arcok, pénzen vásárolt szerelem abban a korban, midőn oly ártatlannak kellene lenni a léleknek, mint a leesett hónak. Frivol beszédek, obszcén képek, rosz társaságok, rőmbolják azok lelkét, kiknek szellemi erejére és férfias magatartására számít a társadalom.

Korán vénülő arcok, blazirt életnézetek, bántó hitetlenség, kinevetése az eszményeknek, ezek mind arról beszélnek, hogy betegek az emberiség hajtásai, s mielőtt gyümölcsüket hoznának, elhullatják leveleiket.

A kor szelleme irtózatossággal pusztítja nemzetünk reménységét, a kór halomra dönti a szülők reményeit, a temetők telnek, s egy-egy kora ifjuságban kihalt élet ravatalánál azt halljuk, hogy a kit most szívtező fájdalommal könyeznek, az élet virágzó szakában már nem találván örömet az életben, eldobta azt magától.

A második pusztító bűn: a szemek kívánsága.

Mindenki vagyonos akar lenni és ezen törekvésében sokszor meginog a becsület. Hivalkodás szelleme nehezdedt a korra, mindenki többnek akar látszani a valóságban és azt hiszi, hogy lelke szegénységét

befedik a kincsek, melyeket ha nem tud lázas és emésztő munkával megszerezni, akkor hitvány eszközökkel igyekszik elérni. A fény, a pompa, utánzása a gazdagnak: a bukás lejtőjére viszi a kevésbé módos embert s azért látjuk napról-napra azt, hogy miképpen omlik össze egy-egy család élete, miképpen maradnak kereső nélkül az árvák és özvegyek, kik s tét fátyolba burkoltan hordják szívökben a tört, melyet a gondatlanság és könnyelműség vert szivökbe.

Nem az isten uralkodik már a szívek felett, hanem a mammon. Nem a türelem ad ma kenyeret, hanem a fufang, a mások rászédése és mindannak megkísértése, mi könnyű életet biztosít annak, ki elnyomja lelkiismeretének háborgó szavát. A hivalkodásra, a bűnös életre pénz kell s ki erre adta magát, ráteszi mindent, életét, becsületét az utolsó kártyára s ha veszt rezignációval vagy föbe lövi magát vagy nyirkos börtönbe jut, hol lázongó vére lehül a hús falak között...

A harmadik rőmboló bűn: az élet kevélysége.

Nem volt kor, melyben több üres fejű ember grasszált volna, mint most. Egy érdemes mellett százával látjuk a lézengő rittereket, kik homályos agyukkal romlásra vannak az egészséges fejlődésnek. Valóságos dongó szunyogok, melyek boszantják zümmögésükkel azokat, kik kezükkel és eszükkel dolgoznak. Üres kalászkok, felemelt fővel mag nélkül és mégis kevélyek mint a pávák, melyek rikácsoló hangjukat tetszelegve hasonlítják össze a mzei pacsirta dalával. Külső máz van rajtuk, de koldus lélek rejtőzik a zifra kőntös alatt, melyhez igen sokszor bűn, szenny és az önös érdekek miazmái tapadnak. A szerenese felemeli őket, kiknek kegyéért eseng azután száz meg száz ember, üzelve a szükségétől, a megélhetés gondjától, az előremenés vágyától.

Ezek a bűnök ölték meg Rómát, ezek voltak a világtörténelemben feljegyzett bukások okai, ezek bénítják meg most is a társadalom fejlődését. Ha azonban a neve-

lés egészséges alapokon fog megindulni, ha az emberiség reményeit nagyobb gondal fogják nevelni a szülők, a szeretet hatalma és világossága előtt elvesztik pusztító erejüket ezen bűnök, melyeknek nyomában romlás, köny, gyász és késő bánat fakadnak.

Heti krónika.

Mégis csak előbbre vannak a becskerekiek, mint mi, pancsoviaiak.

A becskereki zsidók szép zsinagógát építettek magoknak pár év előtt, — hitelbe. Egy pár jómódú zsidó jóállást vállalt a költségekért, s most, mikor már törleszteni kellett volna a tartozást, beadott a hitközség a városhoz egy kérvényt, a melyben nem kérnek kevesebbet, mint hogy a város vegyen fel h a t v a n e z e r forintot, és azzal rendéze a zsidó templom passiváit, majd a hivek az e g y h á z i a d ó b ó l lassanként le fogják törleszteni a városnál ezt a csekélységet.

A pancsovai kálo m i s t á k valami nyolcz év óta járnak fűhöz-fához, hogy tiz hold ártéri-földet kapjanak a kinestári pár ezer holdas, parlagon heverő birtokból, és nem tudták kieszközölni ezt a 800—900 forint értékű segélyt az államtól.

A becskereki zsidóknak meg alapos ki látásaik vannak, hogy megadja a város a hatvanezret.

A környékbeli n a z a r é n u s o k aztán úgy felbuzdultak erre, hogy ők meg azt kérik a megyétől, hogy egy negyedik g ó z m a l m o t építsenek nekik közkölségen, — mert az a h á r o m a m i v a n, kevés nekik.

A „Gromon-Dezső magyarnyelv-terjesztő egyesület“ közgyűlést tartott a múlt napokban, s megalakította az u j i g a z g a t ó t a n á c s o t.

Ebbe az igazgatóságba, a mely vezeti az egész egyesület m a g y a r k u l t u r á r a irányuló működését, — beválasztottak több olyan tagot, a kik egy szót sem tudnak magyarul, vannak köztük számosan a kiknek családjában soha egyetlen magyar szó sem hangzik, de különösen vannak, a kik a kulturát onnan át, a Lajthánról terjesztik.

Ajánljuk az „Alkotmány“-ban megnyilatkozó önértetés magyar egyesületnek, hogy nyelvünk terjesztése érdekében az o l á b ö k é s a s z e r b e k kiválóbb tagjait is vegye fel igazgató tanácsa körébe.

Benézek egy kivilágított ablakon. A karácsonya gyertyalángjai megvilágítják a szobát. A fa alatt térdeplő gyermekek, mellettök agg szüleik. Valami lelánczol a földhöz úgy, hogy nem tudok onnan elmenni. Valami ellenáthatlan erő kényszerít a szobába néztem s én lélegzetem elfojtva csaknéztem, egyre néztem az elem táruó képet.

Látom a gyermekek arcán az áhitatot, az ihlettséget, a szülők tekintetéből a megelégedést, az örömet. Hallom az imát és ajkam önkéntelenül utánuk mondja: „Miatyánk“.

Oh! te csodás hit, tiszta ártatlan lelkek tulajdona és boldogsága, tele rejtélyel és magasztossággal, mily megnyugvást szerez az embernek, mily balzsamként csöpögteted üdvösségedet!

Oh! te csodásabb remény, hívő és kétségbeesett lelkek megváltója és fentartója, tele ábránddal és káprázattal, mily nagy jótévedője vagy az embernek, mily nélkülözhetlen része az örömeim!

Oh! te legcsodásabb szeretet, gyarló test, halhatatlan lélek hite és reménye, tele emberi és isteni tulajdonnal, mily véghetetlen hálával tartozik érted az ember, mily sokat köszön neked a boldogság!

A gyertyalángok elalusznak s mig a szobában és körülöttem sötétség támadt, bensőmben megnyugodva, gondolataimban lecsillapodva hazatérek. Nincs már semmire szükségem. Nem nélkülözök már semmit. Nem vágyom semmi után. Nem háborgat semmi.

Semsey Gyula.

Reménységem porba hullott. Kinzóan rideg a valóság. Álmodoztam én is egykoron, még nem is olyan régen. Most már ábrándjaim sícsenek. Nem sírok, hogy csúf a remény. Fájó szívemnek nem nyújt enyhét képzelet világa. De sírok, hogy nélküle szegény vagyok, pedig érző szívemnek gyönyör lenne a családás.

A hit régen elhagyott, a tudáshoz meggyarló vagyok. Nekem is volt istenem. Elcsábitott tőle a gögös emberi elme. Nem az bánt, hogy nincs hitem. Gondolkodó szellememnek nem ad megnyugvást az érhetetlen. De bánt az, hogy nélküle is sötétségben vagyok, pedig kételkedő szellemem szomjuhozza világosságot.

Mily boldog az a rongyos gyermek! Elméjét nem emésztik ily gondolatok, lelkét nem mardossák kételyek, szívét nem szennynezik be tépelődések. Hisz, remél, szeret.

Karácsonyest van.

Kályhában lobogó lánggal ég a fa, asztalomon apró csecse-becsék, a falon arcok képek és mégis hidegnek, barátságtalannak találok lakóhelyemet. Hiába vannak szeretfeim, messziről nem érzem a szeretet melegét. Hasztalan idézem föl a múlt ábrándjait, az elhagyott remény vissza nem jön. Hasztalan kísérlem meg, hogy higgyek, a jónál könnyebb és erősebb a rossz.

Gondolkodom, hogy tulajdonkép mi bánt, mi fáj?

Elhagyatottsághoz hozzászótam, a gyermek boldogságát nem irigylem, az ifju örömet nem kívánom, a férfi megelégedettségét nem ismerem. S mégis szeretnék otthon lenni.

Szeretném látni a tündérvilágot, óhajtanék melegezni a szülői szeretet lángjánál, vágyom a gyermek gondtalan boldogsága után, epelek az ifju zavartalan örömeért, kívánom a férfi önértetés megelégedettségét.

Szegény rongyos gyermek? Te sohasem fogod ezeket érezni és ismerni. Mire ennyire jutnál, már te nem hiszesz, nem remélsz, nem szeretsz, akkorra kiöl belőled mindent a nélkülözés, az elhagyottság, az irigység s a fényes kirakat.

Hová menjek, hogy gondolataim elhagyjanak? Mit csináljak, hogy nyugodt legyek? Fölkeresem végzetem, perbeszállok sorsommal. De végzetem nem hajlandó föllebenteni fátyolát, sorsom nem akar enyhíteni szigorúságán.

Végzetem rejtélyes, sorsom kérlelhetlen. Végzetem egy lapot tart elem, melyre ráirta: „kételkedjél csalódjál, szenvedj és sorsod megváltozik“. Sorsom meg rám parancsolt: „Higgy, remélj, szeress és meglátod végzetedet“.

Mindkettőtől ridegen elutasítva, újból ki vagyok téve nyugtot nem ismerő gondolataimnak, mardosó lelki téplődéseimnek s ezek tőrhetetlenné teszik a szoba meleg levegőjét, elviselhetlenné az egyedüliséget.

Kimegyek a szabadba. Csend van. Az utcák zaja elhallgatott. A fényes kirakatok bezárvák. Mosolygó arcok, derült tekintetek nem láthatók. A toprongyos alak is eltűnt. Lábam alatt még élesebben csikorog a megfagyott hó. A csillagos ég még káprázatosabban ragyog.

De nini! hogy összekerültek a krónikában a zsidók, meg a „Gromonok“ egymás mellé. Az ám! Majd el is felejtettük! Hisz az is ezen a héten történt, hogy a „Gromon“-egylet 48 frt áru könyvet rendelt meg a „Thalmud“ könyvkiadó vállalatától, s azt széjjel osztatta loyális érzelmű tanulók között jutalmazásul.

Most már értjük! Ezért jutott hát ki olyan nehezen a magyar színeszetnek az a pár forint segély!

Nem jó volna, ha a fentiek után megváltoztatná az egylet a címét „Kraxelhuber & Cziczeszbeiszter“ czégre.

Mind a két urnak van annyi érdeme a magyar-kultúra szolgálatában, mint Gromonnak! — Hja igaz! Protekciója nincsen!

*

Harmincz millió! Szép pénz! Be jó volna belőle csak pár ezer forint is közoktatási célokra.

A héten érettségi vizsgák folytak a felső kereskedelmi iskolában. Mikor a földrajzra került a sor, — nem lehetett térképet találni az egész két emeletes épületben, mert a kormány nem ad pénzt a tanszerekre. Végre nagy nehezen előkerült egy „Landkarte“ a melyen még Erdély és a határvidék magyarországtól külön közjogi területnek volt feltüntetve, és ebből vizsgáztak a m. kir. állami felső keresk. iskola növendékei.

De azért a kormány-biztosak nem akarták felfogni, hogy szükség van a tanszerekre. Végre aztán egyik élelmes profeszor kifogott rajtuk. Ugyanis az egyik vizsgabiztosnak ropant borvirágos orra és vörös arca, a másiknak meg kopasz feje volt. Minthogy földgömb nincz az egész intézetben, a nap és föld egymáshoz viszonyát a tanár így akarta megtudni egyik vizsgázótól:

— Ha a nagyságos úr orra a nap, a méltóságos úr kopasz feje meg a földgömb: — mutassa meg a két égi test egymáshoz viszonyát?

A jelölt már a mutató pálczával közelített a két m. kir. koponyához, mikor az egyik égitest megszólalt.

— Térjünk át talán más tárgyra!

Hanem rögtön intézkedett is, hogy jövőre legyenek tanszerek, — ha ugyan jut a sok millióból.

*

Azt mondják a törvényszéki elnök Temesvárra lesz áthelyezve.

Honnan gondolják?

Mert egyik irnokát, a ki vele együtt jött Pancsovára, s a ki nélkül ő el sem képzelhető, — szintén Temesvárra helyezték át.

Akkor tehát ő is biztosan utána megy.

H i r e k.

Főispánunk itthon. Rónay Jenő városunk főispánja, megszakítva rohczi fürdőzését, június 22-én érkezik ide, hogy József kir. herczeg fogadtatásában részt vegyen.

József kir. herczeg. Ismeretes már olvasóközönségünk előtt, hogy József kir. herczeg a 22-én este 8 órakor Zimonyból Pancsovára érkező helyi hajóval idejön. A legmagyarabb kir. herczeg fogadtatása igen egyszerű lesz, mert azon óhaját fejezte ki, hogy személyét illetőleg minden esetleg rendezendő ünnepélyes fogadtatás vagy ünneplés mellőzendő. Mindazonáltal a hajóállomáson megjelenik a törvényhatóság képviselője, élén Matanovich Adolf polgármesterrel, aki a kiszállás után üdvözölni fogja József kir. herczeget. Ezután a kir. herczeg a város négyes fogatára ül s a Sztancsics, Sztarcsovai, Gromon és Deák-utczákon keresztül a „Weisz“ szállodába fog hajtatni. Ebből az alkalomból felhívja a rendőrség Pancsova közönségét, hogy házaik különösen azon utczákon, amelyeken József kir. herczeg átvonul, lobogozza fel s 22-én este világítsa ki ablakait. József kir. her-

czeg 23-án megszemléli a helyben állomásozó honvédszázalókat s azután d. u. 1 óra és 56 perczkor vonaton Nagy-Becs-kerekre tovább utazik.

Betöltendő állások. A pancsovai áll. polg. fiúiskolánál 800 frt fizetéssel és szabályszerű lakbérrel egy rendes tanító, — titeli áll. polg. fiúiskolánál pedig 500 frt fizetés és lakbérletmennyivel díjazott segéd-tanítói állás töltendő be. Az előbbire a kérvények a torontáli az utóbbira a bács-bodrogmegyei kir. tanfelügyelőhöz nyújtandók be f. évi július hó 5-ig.

Tanítói kinevezés. A vallás- közoktatásügyi miniszter Popov Bogdán okleveles tanító a dolovai magyar-szerb községi elemi népiskolához rendes tanítót nevezte ki.

Engedélyezett államsegélyek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a gör. kel. egyházi célokra törvényhozásilag megszavazott javadalomból a mramoraki gör. kel. szerb hitközség részére egyházi öltönyök beszerzésére 100 frt; — a csókai gör. kel. szerb hitközség részére pedig temploma javítására szintén 100 frtot engedélyezett.

Iskolai ünnepély. Mint utólag értesítenek bennünket, a lajostalvi községi iskolában is szép ünnepet ültek a koronázás évfordulója alkalmából. Az ünnepélyen hazafias beszédekkel mondtak Farkla János igazgató-tanító és Szabó Lajos tanító, a tanítványok pedig magyar nyelven énekeltek és szavaltak. Majd közülök egyik Magyarországot megkoszorúzott térképe előtt elmondotta huzánk rövid földrajzát. Az ünnepély után zeneszóval kivonult a gyermekesereg a pancsovai út melletti gyepre, ahol versenyekkel és tánczszal töltötték az időt — estig, amikor az apróság helyét a nagyok foglalták el s járták a csárdást a jó antalfalvai szomszédokkal hajnalhasadásig.

A huszárok ügye. Megirtuk már, hogy a napokban itt járt egy huszárnagy, hadbíró a megkínzott 3 huszár sajnálatos ügyében nyomozatot tartani. Amint most bennünket értesítenek, a nyomozat eredménye az lett, hogy a kegyetlenkedő hadnagy ellen elrendeltetett a vizsgálat. — Ily körülmények közt bizvást remélhetjük, hogy az a bűn, mely 3 szegény huszárnak csaknem az életébe került, most már nem marad megérdemelt büntetés nélkül.

A mellőzött Pancsova. Pénteken a székesfővárosban egy ankét tanácskezelt a vidéki színészet rendezése kérdésében, amelyet Perczel Dezső belügyminiszter hívott össze. Ez az ankét megállapította többek között azt is, hogy mely városok fognak önmagukban s melyek kerületeket alkotva egy szintársulatot kapni. Egyik ilyen kerületbe foglaltattak össze Nagy-Becs-kerek székhelylyel Lugos, Fehértemplom és Nagy-Kikinda délvidéki városok is. Minthogy azonban Pancsova ugye kerületből, mint másokból is teljesen kihagyatott, tisztelettel kérjük, hogy hát mi velünk mi fog történni? Vagy talán miüket Borcsa és Bányos községekkel akarnak majd összekapcsolni?

Panama a községházán. Lapunk multkori számában megemlékeztünk már arról, hogy Nádasky Dusan központi vizsgálóbíró, Zsiván Mihály községi pénztárnokot és Gutzu Paul községi bírót sikkasztás vádjá miatt vizsgálati fogságba helyezte. A kir. törvényszék azonban Gutzu Paul községi bírót szabadlábra bocsátotta s csupán Zsiván Mihály vizsgálati fogságát tartotta fent. Mindkettő ellen azonban a vizsgálatot elrendelte.

Alapszabályok jóváhagyása. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a nagybecskereki állami polgári és felső kereskedelmi iskola segélyező egyesületének alapszabályait jóváhagyta.

Évzáró vizsgálatok. A helybeli áll. elemi népiskolákban a vizsgák sorrendje a következő: az állami elemi fiúiskolában: június 20-án d. e. I. és II. osztály d. u. III. és IV. osztály; az állami elemi leányiskolában: június 21-én d. e. I. és II. osztály d. u. III. és IV. osztály, 22-én d. e. V. osztály d. u. VI. osztály.

Kitiltott szerb lapok. A szerb belügy kormány Szerbia területéről kitiltotta mindazon szerb nyelven szerkesztett lapokat, melyek Magyar- és Horvátországban jelennek meg.

A szípolyok ellen. A belügyminiszter értesülvén arról, hogy a gabonakereskedők közül számosan mily romboló munkát fejtenek ki a gabonauzsora révén a kisgazdák körében, most valemennyi városi és megyei törvényhatóságokhoz szigorú rendeletet bocsájított ki. E rendeletben határozottan meghagyja a miniszter a közigazgatási hatóságoknak, hogy közegeiket a gabonauzsorások figyelemmel kísérésére s szükség esetén a bíróságokhoz leendő feljelentésére utasítsák.

Dalosók hangversenye. A „Pancsovai férfi dalegylet“ vasárnap, azaz f. hó 19-én a Wiedmann-féle sörház helyiségében hangversenyt rendez igen változatos programmal. Az egylet tagjai belépti díjat nem fizetnek, ellenben másoktól személyenként 50 kr. jár. A hangversenyt, melynek kezdete fél 9 órakor lesz, táncz követi. Megjegyezzük, hogy amennyiben vasárnap kedvezőtlen idő volna, úgy a hangverseny a következő vasárnap fog megtartatni.

Párizsi világkiállítás. A Manyik sörcsarnokban felállított Albach-féle tájkiállításban mátol fogya az 1889. évi párizsi világkiállítás látható. Szegényebbek részére a beléptidíj, vasár- és ünnepnapokon d. e. 9 órától d. u. 4 óráig, csak 10 kr.

Csaló vőlegény. Vakmerő csalási kísérletet követett el a mult napokban — mint lapunknak írják — egy elegáns öltözött úr Versecen. Watzek óras és ékszerkereskedőhöz beállított egy fiatal ember s bemutatván magát mint jászénovai segédjegyző, elmondta, hogy nősülni óhajt és ékszerekre van szüksége. Ki is választott vagy 70—80 frt áru ékszert, de nem fizetett, azt mondván, hogy majd másnap kielégíti a kereskedőt. Az nem ismervén a vevőjét, nem akarta átadni az ékszereket, míg jótállót nem hoz a vevő. — No az a legkevesebb — szolt nagy nyugalommal a jó madár — Buócz kir. közjegyző ismer engem, ő majd jót fog állani értem. Megyek is azonnal hozzá. El is ment a firma, hozott is jótállórást s fesztelenül viselkedett. A kereskedő már már átadta az ékszereket, de mivel a jótállás magyar nyelven volt fogalmazva, ő meg magyarul nem tud, átment a szomszédos nagytőzsdébe, hogy ott nézzék meg az irást. Egy pár ottlevő uri ember mindjárt azt mondta, hogy az nem Buócz írása. Gyanut fogott tehát a kereskedő s elküldött a közjegyzőhöz kérdészködni. Ott persze semmit sem tudtak a dolog felől. A közjegyző azonnal elküldte is egyik segédjét az ékszerüzletbe, aki előtt a szélhámós arcátlanul állította, hogy a jótállás Buócztól ered. Időközben a közjegyző maga is a kereskedésbe igyekezett, midőn azonban a szélhámós csaló őt meglátta, megugrott. Ekkor üldözöbe vették, de eltűnt. A szélhámós egy szegény strázsai parasztot is megsalt. Az hozta Versecre Strázsáról, de a jó madár a kocsibért nem fizette ki neki.

Az alispán jelentése. Torontálvármegye alispánja a napokban adta át a nyilvánosság-nak azon jelentését, melyben a megyének a mult 1897. év második felében volt különböző közigazgatási viszonyait ismerteti. A tanúlságos és érdekes munkát mindenekelőtt az ügyekkel foglalkozik, rámutatván arra, hogy czélszerű és takarékos munkabeosztás által a kedvezőtlen gazdasági év dacára sikerült az összes útépitési és fentartási munkálatokat végrehajtani. Majd a posta, távirda és távbeszélő ügyek terén történt örvendetes lendületet mutatja ki s az ipar és kereskedelmi ügyek ismertetésénél áttér többek között a hitelviszonyok fejtegetésére. Itt a jelentés megjegyzi, hogy e hitelviszonyok általában véve nem a legjobbak, aminek oka tulajdonképpen nem abban rejlik, hogy nem volna a megyében elég számú pénzintézet, hanem azon örülményben, hogy az uzsora terjed. A megyei központi hitelszövetkezet működésétől ugyan a jövőre nézve a helyzet javulását várja az alispán, bár kénytelen felpanaszolni, hogy a községi képviselőtestületek a megyei központi hitelszövetkezet kellő és méltó támogatását ellenzik. Kiemelendő része még a jelentésnek, hogy a házi ipar terjesztését sürgeti s a munkásügyek terén tapasztalt esendét és rendet megnyugvással veszi tudomásul.

Halálos villámcsapás. A krassószörény-megyei Szécsény községben tegnap délután jég-esővel vegyes zivatar lepté meg a határban Novacsészkú Juon odaváló lakost, meg a családját. A villám eközben lecsapott s a családöt agyonsújtotta. A közvetlen közelben volt családtagoknak semmi baja sem történt.

Megszűnt csőd. A pancsovai kir. Törvényszék, mint esőbíróság a Kocsis Jelena ellen folyamatban volt csődeljárást megszüntette.

Még csak néhány nap. Röder M. fogorvos még csak néhány napig rendel városunkban.

Bőséges istenáldás. Egyházaskér torontalmegyei községben Vizi Mari napszámosnő a napokban három egészséges fiúgyermeket szült. Tudósítónk értesítése szerint úgy az anya, mint a gyermekek a körülményekhez képest jól érzik magukat.

Betyárvilág a Délvidéken. Rózsá Sándorék bizony megirigyelnek és biztosan a bandájukba fogadnák azt az utonálló haramját, aki a múlt éjjel a temesmegyei bukoveci uton megmutatta, hogy mit tud. Ugy történt, hogy Petrics Juon mosoncai parasztagazda a városban járt. Későre szánta magát a hazamenetelre, lévén a kocsmában tavalyi jó törköly. Mikor a bukoveci uton haladt, már éjfélre járt az idő. A lovak a gyönyörű éjben poroszkálva igyekeztek hazafelé. A gazda szundikált. A gyeplőt csak úgy tartogatta kezében. A lovak amugy is megtalálják az utat hazafelé. Egyszerre valami kiáltást hallott Petrics. Az árok-ból kiált valaki feléje: Megállj, mert lövök! A gazda most már csak azért sem hajlott a szóra és a lovak közé csapott az ostorral. — Megállj, megállj! — hangzik ujfent és az egyik lovat lelövik. Ezután rövid dulakodás lett, miközben Petrics a földre került. A betyár erre a kocsi kapott és elvágtatott az éjbe. A megtamadott gazda az esetről mindjárt jelentést tett a csendőrségnek és hamarosan sikerült is a betyárt Zsiván György személyében letartóztatni, aki Petrics régi esküdt ellensége.

Öngyilkos asszony. A megyénkbeli Jánosföldről írják, hogy ott Bauer Jánosné fiatal német asszony eldobta az életét. Mikor az ura reggel munkára ment, a padláson kötelet hurkolt a nyaka köré. Az ura csak este tudta meg a szomorú tényt, midőn három kis gyermekük sirva ment eléje, hogy nem tudák, hová lett az édes anyjuk. Bauer mindjárt roszat sejtett. Gyorsan keresésére indult tehát az asszonynak, akit a padláson holtan s borzasztóan eltorzítva meg is talált. Bauer jómódú gazda s annál inkább megmagyarázhatatlan felesége öngyilkosságának oka.

Úri tolvaj. Nem mindennapi eset történt meg esütörtökön Pancsován. Illin Vása Damjanovics utcai lakos ugyanis arról jelentett a rendőrségnek, hogy 3 pár ludját, melyek a Temes partján legeltek, ismeretlen tettes, vagy tettesek eltolvajolták. A rendőrség e feljelentés folytán gyorsan nyomozatot foganatosított s Penkovits Sándor és Damjanovics Tinka vallomásából megállapította, hogy a tolvaj egy finom kék ruhában öltözött 45 év körüli, hosszú szőke szakállú, kissé ripacsos úri ember lehetett. Ennek az úrnak kézrekerítésén most ernyedetlenül fáradozik a rendőrség.

Kedvezmény a tisztviselőknek. A nagy-becskerek-nagykikindai vasúti társaság a Torontál vármegyében alkalmazott állami és törvényhatósági tisztviselőknek — arczképes igazolványuk felmutatása esetére — megengedte, hogy vonalain felára menetjeggyel utazzanak. Az e hóban tartott közgyűlésen egyttal elhatározták azt is, hogy a nagy-becskerek-nagykikindai vonalon behozzák a zónadíjszabást.

Megüresedett állás. A pancsovai járás főszolgabírósa pályázatot hirdet a bárányosi községi segédjegyzői állásra.

Jegyző választás. Székely-Keve községében f. hó 15-én jegyzőválasztás volt, amely alkalommal Ivkovic's Dániel mehalai községi imok egyhangúlag aljegyző lett.

A város számadása. Pancsova város 1897. évi számadása elkészült. S miután azt a törvényhatóság számadási bizottsága is jóváhagyta, további tárgyalás végett a közgyűlés elé fog terjesztetni.

Herkulesfürdő vendégei. Amint a herkulesfürdői igazgatóság jelenti, ott e hó 11-ig 1246 fürdőző-vendég fordult meg.

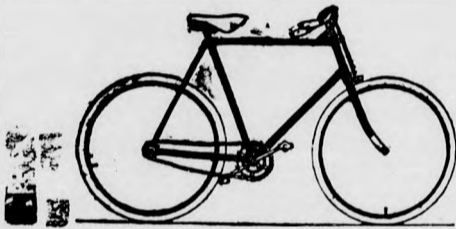
Jégeső és vihar. Mint a „Torontál“-ban olvassuk, valóságos istenitélet dühöngött f. hó 15-én d. u. 3 óra felé Nagybecskereken. Csöndes esővel kezdődött, azután hirtelen elsőtétült az ég és vad szélvész támadt. Közben megeredt az eső úgy, mintha dézsákból öntötték volna alá a vizet s mogyorónagyságu jégdarabok verdesték iszonyatos sűrűségben az ablakokat. Alig telt el azonban félóra, a nap ismét kisütött s ismét ragyogó szép idő lett.

Templomépítés hitelbe. A nagy-becskerei izr. hitközség néhány évvel ezelőtt oly szép imaházat építtetett, melynek bámulatára méltán jártak el a hitsorosok még a szomszédos vármegyéből is. De lehet is szép, mert az építési költség körülbelül százezer forintba ruggott. Az építés alkalmával azonban a horribilis összegből két dúsgazdag hitközségi előjáró kezessége mellett 60,000 forinttal adósság maradtak a becskerei izraeliták oly kötelezettség mellett, hogy mostanában fogják kifizetni. Minthogy tehát e fizetési határidő közeleg s pénze pedig a hitközségnek nincs, ennél fogva az említett jótállók most az iránt folyamodtak Nagy-Becskek városához, hogy adna a becskerei izr. hitközségnek 60,000 frt kölcsönt hosszabb időre, amely aztán a hitközségi adó jövedelméből részletekben visszafizetné.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Nyomatott Vig Simon gyorsajtóján.

Fegyver-kerékpáron járjon!

Elérhetetlen gyors, könnyű menet (tehát semi megerőltetés) legnagyobb előnye a **steyri fegyvergyár** kerékpárjainak.

Vezérképviselőség Magyarország részére:

KANN és HELLER Bpest V. Váci körút 62

Röder M.
gyakorló orvos — Fogspecialista
BUDAPESTRÓL.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására hozni, hogy Pancsovára megérkezve, fogorvosi gyakorlatomat érvényesíteni óhajtom

fogoperálás és plombirozással,

melyet a mai kor kívánalmái szerint a legjobb kivitelben kész vagyok teljesíteni.

Műfogakat természetühen készítetek.

Különösen figyelmébe ajánlom a nagyérdemű közönségnek az általam feltalált Röder-féle foghúzó műszert, mely minden fájdalom nélkül, a legkisebb foggyökeret is eltávolítja.

Szájbetegségeket gyökeresen gyógyíttatnak. Rendelek: d. e. 9 órától d. u. 2—6-ig.

Lakásom a „Trombitás“ szállodában 1 sz. szoba.

Fontos magánosok, bankházak és takarékpénztárak-egyletek-társulatok-ékszerészek és kereskedőknek.

Első O.-biztosító társaság betörés ellen.

Magyarországi vezérképviselősege
Budapest VI. Vácikörút 35.

A müncheni viszontbiztosító-társasággal (részvény-tőke 10 millió márka) 1898 január hó 17-én létrejött megállapodás értelmében ezen társaság mindazon igény tekintetében, amely az „Első osztrák biztosító-társaság betörés ellen“ biztosítási szerződésai alapján támasztatik, **egyetemleges kötelezettséget** vállalt.

Biztosítás betörésnél, előforduló elvesztés, sérülés vagy megsemmisítés ellen:

a) Minden ingó és értéktárgyak a házban, a városban vagy a városon kívül, nyaralóban.
b) Készpénz vagy értékpapiroknál.
c) Áruaktároknál, arany vagy ezüst tárgyaknál és ékszereknél.

A biztosítás azon esetben is érvényes, ha a betörés kár a házhoz vagy az üzlethez tartozó egyéntől származik. Felvilágosítások az intézet irodájában nyújthatnak Vácikörút 35, ahol vidéki képviselők ajánlatai is elfogadhatnak.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint **bor-, pálinka és likörüzletemet** Gromon utca 6 sz. Wittigslager könyvkereskedése átellenében helyeztem át.

Üzletemben a legjobb minőségű italok a legjutányosabb áron kaphatók, amiről egy probavétellel bárki is meggyőződést szerezhet magának.

Különösen ajánlom az alant felsorolt italokat u. m.

Erdélyi fehér bor literje 30—40 kr.

Basini I. fehér bor „ 50 kr.

Sztgyörgyi vörös „ „ 50 kr.

Villányi és szegszárdi vörös bor 30—40 kr.

Valódi magyar siller bor literenként 30—40 kr.

a magyar királyi mintapincze palackborainak egyedüli raktára.

Valódi mult évi szilvorum á 50 kr.

„ ó szilvorum á 1 frt.

Dalmatai törkölypálinka 1 lit. 1 frt;

továbbá **Rum, Cognac és különféle finom likörök** üzletemben poharanként és utczán át kismértékben elárúsíttatnak.

Tisztelettel

Kramer Samu.

